

VANG

NABOŻEŃSTWO DZIĘKCZYNNE
z okazji 180-lecia rekonskrecji kościoła Wang
28.07.2024 r.

DANKGOTTESDIENST
anlässlich des 180 – Jährigen Jubiläums
der Wiedereinweihung der Kirche Wang,
am 28. Juli 2024.

Uroczysty pochód z Domu Parafialnego do kościoła.

Feierlicher Umzug vom Gemeindehaus zur Kirche.

PRELUDIUM ORGANOWE - Małgorzata Marciniak

Powitanie - ks. prob. Edwin Pech

Drogi Siostry i Bracia w Jezusie Chrystusie.
Witam Was bardzo serdecznie słowami na 9. Niedzielę po Trójcy Świętej: „*Komu wiele dano, od tego wiele będzie się żądać, a komu wiele powierzono, od tego więcej będzie się wymagać.*” Łk 12,48
„*Kościół Górski Naszego Zbawiciela – Wang*” - tak brzmi pełna nazwa naszego kościoła. Upięknęło już prawie **850 lat** od wybudowania go w Vang, w Norwegii i dokładnie **180 lat** od jego rekonskrecji w Karpaczu.
Dzisiaj chcemy świętować i dziękować Bogu za Jego opiekę nad tym Domem Bożym oraz prosić Boga o błogosławieństwo.
Na tegoroczne Uroczystości zaprosiliśmy wielu gości. Są to osoby, parafie i instytucje, z którymi jest związana nasza parafia. Wy byliście z nami w różnych, nieraz trudnych chwilach, przynosząc nam dobre słowa, swoją przyjaźń, ale także konkretną pomoc materialną, dzięki której możemy utrzymywać kościół Wang w dobrym stanie i godnie sprawować służbę Słowa Bożego.
Witam bardzo serdecznie Zwierzchnika Kościoła Ewangelicko – Augsburgskiego w Polsce **Ks. Bpa Jerzego Samca z Małżonką Beatą**. Księdzu Biskupowi już teraz dziękuję za wygłoszenie kazania. Witam zwierzchnika Diecezji Wrocławskiej naszego Kościoła **ks. bpa Waldemara Pytla z Małżonką Bożeną** z kościoła Pokoju ze Świdnicy.

Begrüßung – Pfr. Edwin Pech

Liebe Brüder und Schwestern in Jesus Christus.
Ich begrüße Euch sehr herzlich mit den Worten zum 9. Sonntag nach dem Fest der heiligen Dreifaltigkeit: „*Wem viel gegeben ist, bei dem wird man viel suchen; und wem viel anvertraut ist, von dem wird man umso mehr fordern.*” Lukas 12,48
„*Die Bergkirche unseres Erlösers – Wang*” - so lautet die vollständige Bezeichnung unserer Kirche. Es sind beinahe **850 Jahre** seit dessen Erbauung in Vang in Norwegen und genau **180 Jahre** seit ihrer Wiedereinweihung in Karpacz vergangen.
Heute möchten wir ein Fest begehen, Gott für seine Obhut über das Haus Gottes danken und um seinen Segen bitten.
Zu diesjährigen Feierlichkeiten, haben wir viele Gäste eingeladen. Es sind Personen, Vertreter von Kirchengemeinden und Institutionen, mit denen unsere Kirchengemeinde verbunden ist. Ihr wart in verschiedenen Zeiten für uns da, manchmal in schweren Zeiten. Ihr brachtet uns gute Worte, habt uns Eure Freundschaft geschenkt, jedoch auch konkrete materielle Hilfe zukommen lassen, dank dieser wir die Kirche Wang im guten Zustand erhalten und würdevoll den Dienst am Wort Gottes versehen können.
Ich begrüße sehr herzlich den **Leitenden Bischof der Evangelisch - Augsburgischen Kirche in Polen Jerzy Samiec und seine Frau Beata**. Dem Pfarrer Bischof danke ich schon jetzt für die Predigt.
Ich begrüße den Oberhaupt der Breslauer Diözese den **Pfarrer Bischof Waldemar Pytel und seine Frau Bożena** aus der Friedenskirche in Schweidnitz und auch den Pfarrer in Ruhestand der Evangelisch-Augsburgischen Kirchengemeinde Wang **Ratspfarrer Jan Koziel mit Familie**.

Witam emerytowanego proboszcza Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Wang **ks. radcę Jana Kozieła** z Rodziną.

Gości z Vang w Norwegii, skąd pochodzi nasz kościół, reprezentuje ks. prob. **Ingebjørg Vik Laugaland** oraz Burmistrz Vang Pani **Jørand Ødegård Lunde**.

Z Görlitz przybyli do nas **radczynie konsystorza Margrit Kempgen** i **ks. dr Matthias Paul** z Ewangelickiej Śródmiejskiej parafii w Görlitz i jednocześnie zastępcą Przewodniczącego Społeczności Ewangelickich Ślązaków, które wsparło renowację kościoła Wang ofiarą na Boże Narodzenie. Dzięki zaangażowaniu p. **Kempgen** i Evangelische Kultur Stiftung mogliśmy w minionych latach przeprowadzić bardzo wiele prac renowacyjnych w kościele i w jego otoczeniu dzięki, wspartych finansowo przez Unię Europejską transgranicznych projektach.

Dotację pozyskiwaliśmy dzięki bardzo dobrze przygotowanym i rozliczonym wnioskowi przez obecne na nabożeństwie p. **Elżbietę Szlauer** i p. **Irenę Chładzińską**. Witam także p. **Łukasza Walewskiego** i **Marka Machnika**.

Witam **ks. Christopa Wiesenera**, zastępcę przewodniczącego Rady Parafialnej p. **Stefana Aey** i członkinię Rady Parafialnej p. **Monikę Zeuge** z naszej parafii partnerskiej i partnerskiego miasta Karpacza, z Reichenbach. W czasie Jubileuszu 350 – lecia rekonskrecji kościoła w Reichenbach mogliśmy podziwiać wieloletnie błogostawione działania ks. Wiesenera i parafii.

W **Hahnenklee – Bockswiese** w górach Harzu stoi od ponad 116 lat drewniany kościół wybudowany na wzór norweskich. Przyjechała stamtąd delegacja naszej partnerskiej parafii: p.p. **Christa Schadt, Gisela Schulte, Siglinde Fiebig, Christine Rößling** i **Volker Berrisch**.

Z parafii partnerskiej z Budapesztu zgłosili się **ks. prof. dr. András Korányi, Vizekurator Zsolt** i **Györgyi Szunyoghy**, ale ostatecznie zrezygnowali z przyjazdu w tym terminie. W ubiegłym tygodniu gościliśmy **ks. dziekana Gabora Györi**, który przed 28 laty przyczynił się do powstania tego partnerstwa i jego słowa są zamieszczone w pozdrowieniach.

Z Łotwy przybył do nas **ks. bp Einārs Alpe z rodziną**. To księdzu biskupowi **Alpe** zawdzięcza zespół Wang zorganizowanie trasy koncertowej po Łotwie i poznanie tamtejszego Kościoła Ewangelickiego. Witam p. **Øystein Bø** Ambasadora Królestwa Norwegii – reprezentowanego przez Chargé d'affaires Ambasady Norwegii p. **Lars Løberg** oraz p. **Justynę Seligę**.

Witam Konsula Generalnego Niemiec z Wrocławia, **Martina Kremera** – reprezentowanego przez Stałego Przedstawiciela p. **Torstena Göhlera**.

Po drugiej stronie Śnieżki, w Vrchlábí i w Nové Město znajdują się nasze parafie partnerskie z Ewangelickiej Parafii Czeskich Braci. Przez wiele lat utrzymywaliśmy kontakty partnerskie z **ks. Jaromírem Strádalem** i **ks. Petrem Chlápkem**. Te kontakty będą kontynuowane

Die Gäste aus Vang in Norwegen, woher unsere Kirche stammt, repräsentiert die Pfarrerin **Ingebjørg Vik Laugaland**, sowie die Bürgermeisterin von Vang, Frau **Jørand Ødegård Lunde**.

Aus Görlitz kamen zu uns die **Oberkonsistorialrätin in Ruhestand Margrit Kempgen** und **Pfarrer Dr. Matthias Paul**, Pfarrer der Ev. Innenstadtgemeinde zu Görlitz und stellvertretender Vorsitzender der Gemeinschaft evangelischen Schlesier, welcher die Renovierung der Kirche Wang mit einer großzügiger Spende zu Weihnachten unterstützte.

Dank dem Engagement von Frau **Kempgen** und der Evangelischen Kultur Stiftung, konnten wir in den vergangenen Jahren viele Renovierungsarbeiten in der Kirche und seiner Umgebung mit finanzieller Unterstützung seitens der Europäischen Union und den grenzüberschreitenden Projekten durchführen.

Die Zuwendung erhielten wir dank den sehr gut vorbereiteten und abgerechneten Anträgen durch die während des Gottesdienstes anwesende Frau **Elżbieta Szlauer** und Frau **Irena Chładzińska**. Ich begrüße ebenfalls **Łukasz Walewski** und **Marek Machnik**.

Aus der Partnerstadt der Kirchengemeinde und der Stadt Karpacz in Reichenbach begrüße ich **Pfarrer Christoph Wiesener**, den stellvertretenden Gemeindegemeinderatsvorsitzenden Herrn **Stefan Aey** und die Gemeindegemeinderätin Frau **Monika Zeuge**.

Bereits während des 350 – jährigen Jubiläums der Wiedereinweihung der Kirche in Reichenbach, konnten wir seine langjährigen geweihten Tätigkeiten von Pfarrer Wiesener und der Kirchengemeinde bestaunen.

In **Hahnenklee – Bockswiese** im Harz steht seit 116 Jahren eine Holzkirche, die nach dem Vorbild der Norwegischen Kirchen erbaut wurde. Eine Delegation der Partnerkirchengemeinde ist von dort zu uns angereist: Frau **Christa Schadt, Gisela Schulte, Siglinde Fiebig, Christine Rößling** und **Herr Volker Berrisch**.

Aus der Partnerkirchengemeinde in Budapest haben sich **Pfarrer Prof. Dr. András Korányi, Vizekurator Zsolt** und **Györgyi Szunyoghy** gemeldet, leider mussten sie die Reise absagen. Letzte Woche besuchte uns Pfr. Dekan Gabor Györi, der vor 28 Jahren zur Gründung dieser Partnerschaft beigetragen hat.

Aus Lettland reiste zu uns **der Pfarrer Bischof Einārs Alpe mit seiner Familie** an. Dem Bischof **Alpe** verdankt unsere Wang-Chorgruppe die Organisierung der Konzertroute in Lettland und die Möglichkeit die dortige evangelische Kirche kennenzulernen.

Ich begrüße Herrn **Øystein Bø**, den Botschafter des Königreichs Norwegen – repräsentiert von Chargé d'affaires der norwegischen Botschaft Herrn **Lars Løberg**, sowie Frau **Justyna Seliga**.

Ich begrüße den Generalkonsul von Deutschland aus Wrocław **Martin Kremer** – repräsentiert vom seinen Ständigen Vertreter Herrn **Torsten Göhler**.

Auf der anderen Seite der Schneekoppe in Vrchlábí und in Nové Město, befinden sich unsere Partnerkirchengemeinden aus der Evangelischen Kirchengemeinde der Böhmisches Brüder. Über viele Jahre hindurch haben wir partnerschaftliche Kontakte mit Pfarrer **Jaromír Strádal** gepflegt. Diese Kontakte werden nach dem Wechsel von Pfarrer **Petr Chlápek** in die Kirchengemeinde Farní sbor ČCE nach Nosislav aufrecht erhalten.

Regelmäßig zu Weihnachten, dank der guten Beziehungen mit der römisch-katholischen Kirchengemeinde in Karpacz, repräsentiert von **Pfarrer Dekan Dr. Paweł Oskwarek**, treffen wir uns zu ökumenischen Gottesdiensten.

Ich heiße auch den Vorsitzenden des Wojewodschaftstages von Niederschlesien Herrn **Jerzy Pokój** und seine Frau **Teresa** herzlich

po przejściu ks. **Chłápka** do parafii Farní sbor ČCE w Nosislaviu.

W Karpaczu spotykamy się na gwiazdkach i nabożeństwach ekumenicznych dzięki dobrym relacjom ekumenicznym z parafią rzymskokatolicką reprezentowaną przez **ks. dziękana dra Pawła Oskwarka**.

Witam Przewodniczącego Sejmiku Województwa Dolnośląskiego **Jerzego Pokoja** z Mażonką **Teresą** i dziękuję Panu za dofinansowanie udzielone przez Sejmik na **renowację kościoła Wang**. Drzwi południowe są już po renowacji, północne w czasie prac. W tym roku zostaną zakończone prace renowacyjne wszystkich drzwi i dwóch kolumn z kapitelami, prowadzone przez firmę „**Monumentum**”. W przyszłym roku rozpoczną się prace dotyczące ochrony pożarowej oraz impregnacji dachu i elewacji. Witam Starostę Powiatu Karkonoskiego p. **Krzysztofa Wiśniewskiego**.

Dziękujemy Burmistrzowi Karpacza, p. **Radosławowi Jęckowi** za wsparcie finansowe Gminy Karpacz organizacji Jubileuszu. **Pan Burmistrz bierze dzisiaj udział w uroczystości rodzinnej**. Witam p. **Kamile Cyganek**, pełniącą przez wiele lat funkcję zastępcy Burmistrza Karpacza i dziękuję Pani za wspólne działania związane z pozyskiwaniem środków unijnych. Witam przewodniczącą Rady Miasta, naszą parafiankę, p. **Noemi Kościsz z Rodziną**.

Witam dyrektora Muzeum Sportu i Turystyki w Karpaczu i zarazem kuratora seniora Rady Parafialnej Parafii Wang – **Zbigniewa Kulika**.

Jesteśmy w najstarszym w Polsce drewnianym kościele Wang, nad którym ochronę konserwatorską pełni Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków reprezentowany przez kierownika delegatury w Jeleniej Górze p. **Krzysztofa Kurka**. Cieszę się bardzo, że mogę powitać p. **Aleksandrę Szyszkowską** - inspektora ds. zabytków nieruchomości, która wspiera nasze starania o uzyskanie niezbędnych zgód i czuwa nad realizacją prac. Dzięki badaniom stanu zachowania kościoła Wang przez p. **dra inż. Krzysztofa Ałykowskiego** z Lubania rozpoczęliśmy w kościele prace renowacyjne. Witam Pana wraz z Rodziną.

Witam także **współmałżonków i osoby towarzyszące** wymienionych Gości.

Witam **pracowników parafii**, którzy na co dzień dbają o jej wygląd, biorą udział w organizacji Jubileuszu, za co im w imieniu Rady Parafialnej serdecznie dziękuję. Dziękuję mojej żonie **Bogusławie** za codzienne wsparcie mojej służby w tym pięknym miejscu. Dziękuję tłumaczkom p. **Annie Wojdale i Wioletcie Wysockiej** oraz organistce p. **Małgorzacie Marciniak**. Dziękuję **Radzie Parafialnej** i jej kuratorowi **Janowi Stenzlowi** oraz członkom Rady Parafialnej: **Iwone Gerstenstein, Horstowi Müllerowi, Bartoszowi Pechowi, Kazimierze Wegner, Urszuli Steyer-Gniewek**, Komitetowi Organizacyjnemu, w skład którego weszli: **Urszula Steyer - Gniewek, Iwona Gerstenstein, Ewa Müller, Bogusława Pech, Bartosz**

willkommen und bedanke mich für die durch den Wojewodschaftstag gewährte finanzielle Unterstützung für die **Renovierung der Kirche Wang**. Die sich auf der Südseite befindende Tür ist bereits renoviert und die sich auf der Nordseite befindende Tür ist in der Renovierungsphase. Die Renovierungsarbeiten an allen Türen und zwei Säulen samt Kapitellen, durchgeführt von der Firma „**Monumentum**“ werden noch in diesem Jahr abgeschlossen. Im nächsten Jahr werden Arbeiten, welche den Brandschutz betreffen, sowie die Imprägnierung des Daches und der Fassade durchgeführt. Ich begrüße den Landrat des Riesengebirgslandkreises Herrn **Krzysztof Wiśniewski**.

Wir Danken dem Bürgermeister von Karpacz, Herrn **Radosław Jęcek** für die finanzielle Unterstützung der Gemeinde Karpacz für die **Organisierung der Jubiläumsfeierlichkeiten**. Herr Bürgermeister nimmt heute an einer familiären Feierlichkeit teil. Ich heiße Frau **Kamila Cyganek**, die langjährige Stellvertreterin des Bürgermeisters willkommen und danke danke Ihr für die gemeinsamen Maßnahmen verbunden mit dem Erhalt von finanziellen Zuwendungen aus der Europäischen Union.

Ich heiße die Vorsitzende des Stadtrates, unser Kirchengemeindeglied Frau **Noemi Kościsz mit Familie** willkommen.

Ich begrüße den Direktor des Museums für Sport und Touristik und zugleich Kurator Senior des Kirchenvorstandes Wang – **Zbigniew Kulik**.

Wir befinden uns in der ältesten Holzkirche Polens Wang. Die Aufsicht über die Denkmalpflege hat das Denkmalpflegeamt der Wojewodschaft Niederschlesien, repräsentiert durch den Leiter der Niederlassung in Hirschberg, Herrn **Krzysztof Kurek**.

Ich freue mich sehr, dass ich Frau **Aleksandra Szyszkowska**, Inspektorin für Denkmalpflege, unsere Bemühungen für die Erhaltung der notwendigen Genehmigungen unterstützt und die Realisierung der Arbeiten überwacht, begrüßen darf. Dank der baulichen Gutachten des Zustandes der Kirche Wang durch **Dr. Ing. Krzysztof Ałyk** aus Lubań, konnten wir die Renovierungsarbeiten in der Kirche durchführen. Ich begrüße Sie herzlich mit der Familie. Ich begrüße ebenfalls **die Ehepartner und Begleitpersonen** der Eingeladenen.

Ich begrüße die **Mitarbeiter** der Kirchengemeinde, welche tagtäglich ihr Erscheinungsbild pflegen und auch an den Vorbereitungen der Feierlichkeiten beteiligt sind. In Namen des Kirchengemeinderates bedanke ich mich ganz herzlich.

Ich danke meiner Ehefrau **Bogusława** für die tagtägliche Unterstützung meines Dienstes an diesem wunderschönen Ort. Ich danke den Übersetzerinnen und Dolmetscherinnen Frau **Anna Wojdała und Wioletta Wysocka**, sowie der Orgelspielerin Frau **Małgorzata Marciniak**.

Ich danke dem **Kirchengemeinderat** und seinem Kurator **Jan Stenzel**, sowie Mitgliedern des Kirchengemeinderates: **Iwona Gerstenstein, Horst Müller, Bartosz Pech, Kazimiera Wegner, Urszula Steyer-Gniewek**, dem Organisationskomitee in der Besetzung von: **Urszula Steyer - Gniewek, Iwona Gerstenstein, Ewa Müller, Bogusława Pech, Bartosz Pech, Anna Wojdała, Natasza Sallmann**.

Ich danke dem **ökumenischem Chor aus Karpacz** und seinem Dirigenten **Andrzej Gniewek**, als auch dem **Chor aus Vang** und seinem Dirigenten **JØRAND ØDEGÅRD LUNDE für den Gesang**, den **Kirchengemeindegliedern** und allen **Unterstützern außerhalb der Kirchengemeinde**, welche an der Organisierung des

Pech, Anna Wojdała, Natasza Sallmann. Dziękuję p. **Oldze Danko** z prowadzenie wycieczek. Dziękuję **Chórowi Ekumenicznemu z Karpacza** i jego dyrygentowi **Andrzejowi Gniewkowi oraz Chórowi z Vang i jego dyrygentowi JØRAND ØDEGÅRD LUNDE za śpiew, Parafianom** i wszystkim **sympatykom spoza parafii**, którzy włączyli się w organizację Jubileuszu. Witam serdecznie p. redaktor **Ewelinę Pawlus** z Telewizji Polskiej z Wrocławia, która przygotowuje felieton poświęcony historii, architekturze i jubileuszowi Świątyni Wang do magazynu **"Wspólny dom"**. Witam przedstawicieli mediów lokalnych i dziękuję bardzo za relację z uroczystości. Dziękuję Parafianom za upieczenie ciasta na spotkanie. Dziękuję p. **Mirosławowi Jakubowskiemu** za nagłośnienie nabożeństwa. Dziękuję wszystkim, którzy przybyli na naszą Uroczystość, aby chwalić Boga za Jego łaskę i miłość. **„Nie nam, Panie, nie nam, ale imieniu swemu daj chwałę, dla łaski swojej, dla wierności swojej. Alleluja!” Ps 115,1** Niech nam błogosławi nasz Zbawiciel Jezus Chrystus!

Ps. *Prosimy, aby nie zapomnieć włączyć telefony komórkowe po zakończeniu nabożeństwa.* ☺

Ofiara, przeznaczona na **renowację i zabezpieczenie pożarowe** kościoła Wang, będzie zbierana w czasie nabożeństwa. Serdecznie dziękujemy za wsparcie naszej Parafii.

Jubiläumsfestes ihren Anteil hatten. Ich begrüße sehr herzlich Frau Redakteurin **Ewelina Pawlus** vom polnischen Fernsehsender in Breslau, welche ein Fernsehbeitrag über Geschichte, Architektur und dem Jubiläumsfest für das Magazin „Wspólny Dom“ [Das gemeinsame Zuhause] vorbereitet. Ich begrüße die Vertreter der lokalen Medien und danke ihnen im voraus für die Berichterstattung über die Jubläumsfeierlichkeiten.

Ich danke Herrn **Mirosław Jakubowski** für die Beschallung während des Gottesdienstes.

Ich danke all jenen, welche zu unserem Jubiläumsfest gekommen sind, um Gott für Seine Gnade und Liebe zu preisen.

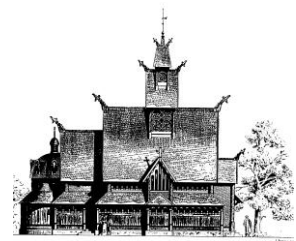
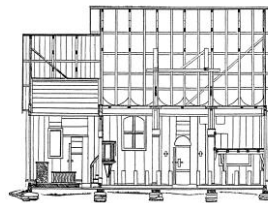
„Nicht uns, Herr, nicht uns, sondern deinem Namen gib Ehre um deiner Gnade und Treue willen!” Psalm 115,1

Es segne uns unser Erlöser, Jesus Christus!

Ps.

*Bitte nicht vergessen, **die Mobiltelefone erst nach dem Gottesdienst wieder einzuschalten.*** ☺

Während des Gottesdienstes wird um **eine Spende** für die **Renovierung** und den **Brandschutz** der Wang-Kirche gebeten. Dafür haben sie vielen Dank für die Unterstützung unserer Kirchengemeinde.

PIEŚŃ ZBORU 552

1. Na skale Kościół stoi,/a skałą Chrystus Pan,/więc gromów się nie boi/ni piekiel groźnych bram./Sam Chrystus nam go stworzył,/swą krwią umocnił Go,/w nim twierdzą swą założył,/by zwalczyć grzech i zło.
2. Narody całej ziemi/ gromadzi ze wszech stron/i prawdziwie Chrystusowej/wśród nich buduje tron./On ludziom dobrej woli/chce pokój Boży siać/i goić to co boli,/otuchę w serca wlać.
3. On strzeże na serc roli/ziarn, które zasiał Bóg,/pilnuje, by kąkoli/nie plenił w nocy wróg./O Chryste, w swym Kościele/Ty sam Pasterzem bądź!/Ty stój na jego czele/i Duchem Świętym rządź!

LIED DER GEMEINDE

język angielski

The Church's one foundation/is Jesus Christ her Lord;/she is his new creation/by water and the word:/From heaven he came and sought her/to be his holy bride;/with his own blood he bought her,/and for her life he died.

język niemiecki

Die Kirche steht gegründet/allein auf Jesus Christ,/sie, die des großen Gottes/erneute Schöpfung ist./Vom Himmel kam er nieder/und wählte sie zur Braut,/hat sich mit seinem Blute/ihr ewig angetraut.

Liturgia wstępna – Eingangsliturgie Parafianie wstają / Die Gemeinde erhebt sich

Introit 110

KSIĄDZ – GEISTLICHER

Ks. Jak miłe są przybytki Twoje, Panie Zastępów! Alleluja!
Ks. Błogosławieni, którzy w domu Twoim mieszkają. Alleluja!
Ks. Albowiem lepszy jest dzień w przedśionkach Twoich. Alleluja

Gloria Patri

Ks. Chwała niech będzie Ojcu i Synowi i Duchowi Świętemu!

Ks. Kyrie, eleison!
Ks. Christe, eleison!
Ks. Kyrie, eleison!

Introitus 110

ZBÓR – GEMEINDE

Zb. Dusza moja wzdycha i omdlewa z tęsknoty do przedśionków Pańskich. Alleluja!
Zb. Nieustannie Ciebie chwałę! Alleluja!
Zb. Niż gdzie indziej tysiąc. Alleluja! (Ps 84)

Zb. Jak było od początku, jak jest i jak będzie na wieki wieków. Amen / *Wie es war im Anfang, jetzt und immerdar und von Ewigkeit zu Ewigkeit. Amen*

Zb. Panie, zmiłuj się! / *Herr, erbarme dich!*
Zb. Chryste, zmiłuj się! / *Christe, erbarme dich!*
Zb. Panie, zmiłuj się! / *Herr, erbarme dich!*

Ks. Chwała Bogu na wysokościach!	Zb. Na wysokościach Bogu cześć / i dzięki łasce jego / już nam nie może zguby nieść / moc i potęga złego. / Upodobanie Bóg w nas ma / i pokój już bez przerwy trwa. / Waśń wszelka się skończyła.
Kolekta	Gebet
Ks. Pan niech będzie z Wami! / Der Herr sei mit euch!	Zb. I z duchem Twoim! / <i>Und mit deinem Geiste!</i>

<p>Czytanie Słowa Bożego Jr 1,4-10 (4) Doszło mnie słowo Pana tej treści: (5) Wybrałem cię sobie, zanim cię utworzyłem w łonie matki, zanim się urodziłeś, poświęciłem cię, na proroka narodów przeznaczyłem cię. (6) Wtedy rzekłem: Ach, Wszchemocny Panie! Oto ja nie umiem mówić, bo jestem jeszcze młody. (7) Na to rzekł do mnie Pan: Nie mów: Jestem jeszcze młody! Bo do kogokolwiek cię poślę, pójdziesz i będziesz mówił wszystko, co ci rozkażę. (8) Nie bój się ich, bo Ja jestem z tobą, aby cię ratować! - mówi Pan. (9) Potem Pan wyciągnął rękę i dotknął moich ust. I rzekł do mnie Pan: Oto wkładam moje słowa w twoje usta. (10) Patrz! Daję ci dzisiaj władzę nad narodami i nad królestwami, abyś wykorzeniał i wypleniał, niszczył i burzył, odbudowywał i sadił. Ks. Błogosławiony niech będzie Pan, błogosławione na wieki imię Jego. Zb: Panie, Słowo Twoje jest pochodnią i światłością ścieżkom moim. 3 x Alleluja</p> <p>Flp 3,7-14 7) Ale wszystko to, co mi było zyskiem, uznałem ze względu na Chrystusa za szkodę. (8) Lecz więcej jeszcze, wszystko uznaję za szkodę wobec doniosłości, jaką ma poznanie Jezusa Chrystusa, Pana mego, dla którego poniosłem wszelkie szkody i wszystko uznaję za śmiecie, żeby zyskać Chrystusa (9) i znaleźć się w nim, nie mając własnej sprawiedliwości, opartej na zakonie, lecz tę, która się wywodzi z wiary w Chrystusa, sprawiedliwość z Boga, na podstawie wiary, (10) żeby poznać go i doznać mocy zmartwychwstania jego, i uczestniczyć w cierpieniach jego, stając się podobnym do niego w jego śmierci, (11) aby tym sposobem dostąpić zmartwychwstania. (12) Nie jakobym już to osiągnął albo już był doskonały, ale dążę do tego, aby pochwycić, ponieważ zostałem pochwycony przez Chrystusa Jezusa. (13) Bracia, ja o sobie samym nie myślę, że pochwyciłem, ale jedno czynię: zapominając o tym, co za mną, i zdążając do tego, co przede mną, (14) zmierzam do celu, do nagrody w górze, do której zostałem powołany przez Boga w Chrystusie Jezusie. Ks. Błogosławieni, którzy słuchają i strzegą Słowa Bożego. Alleluja.</p>	<p>Schriftlesung Jeremia 1,4-10 Und des Herrn Wort geschah zu mir: ⁵Ich kannte dich, ehe ich dich im Mutterleibe bereitete, und sonderte dich aus, ehe du von der Mutter geboren wurdest, und bestellte dich zum Propheten für die Völker. ⁶Ich aber sprach: Ach, Herr Herr, ich taue nicht zu predigen; denn ich bin zu jung. ⁷Der Herr sprach aber zu mir: Sage nicht: »Ich bin zu jung«, sondern du sollst gehen, wohin ich dich sende, und predigen alles, was ich dir gebiete. ⁸Fürchte dich nicht vor ihnen; denn ich bin bei dir und will dich erretten, spricht der Herr. ⁹Und der Herr streckte seine Hand aus und rührte meinen Mund an und sprach zu mir: Siehe, ich lege meine Worte in deinen Mund. ¹⁰Siehe, ich setze dich heute über Völker und Königreiche, dass du ausreißen und einreißen, zerstören und verderben sollst und bauen und pflanzen.</p> <p>Philipper 3,7-14 ⁷Aber was mir Gewinn war, das habe ich um Christi willen für Schaden erachtet. ⁸Ja, ich erachte es noch alles für Schaden gegenüber der überschwänglichen Erkenntnis Christi Jesu, meines Herrn. Um seinetwillen ist mir das alles ein Schaden geworden, und ich erachte es für Dreck, auf dass ich Christus gewinne ⁹und in ihm gefunden werde, dass ich nicht habe meine Gerechtigkeit, die aus dem Gesetz, sondern die durch den Glauben an Christus kommt, nämlich die Gerechtigkeit, die von Gott kommt durch den Glauben. ¹⁰Ich möchte ich erkennen und die Kraft seiner Auferstehung und die Gemeinschaft seiner Leiden und so seinem Tode gleich gestaltet werden, ¹¹damit ich gelange zur Auferstehung von den Toten. ¹²Nicht, dass ich's schon ergriffen habe oder schon vollkommen sei; ich jage ihm aber nach, ob ich's wohl ergreifen könnte, weil ich von Christus Jesus ergriffen bin. ¹³Meine Brüder und Schwestern, ich schätze mich selbst nicht so ein, dass ich's ergriffen habe. Eins aber sage ich: Ich vergesse, was dahinten ist, und strecke mich aus nach dem, was da vorne ist, ¹⁴und jage nach dem vorgesteckten Ziel, dem Siegespreis der himmlischen Berufung Gottes in Christus Jesus. Zb. Alleluja! Alleluja! Alleluja</p>
---	--

Wyznanie wiary – Glaubensbekenntnis

Parafianie siadają / Die Gemeinde nimmt platz

PIEŚŃ CHÓRU EKUMENICZNEGO Z KARPACZA – EKUMENISCHEN CHOR AUS KARPACZ – DRYRGENT ANDRZEJ GNIEWEK

Parafianie wstają / Gemeinde erhebt sich

PIEŚŃ ZBORU 265

1. *Warownym grodem jest nasz Bóg,/orężem nam i zbroją./Wybawia On ze wszelkich trwóg,/co nas tu niepokoją!/Stary, chytry wróg/czyha, by nas zmógł;/swych mocy złych rój/prowadzi na nas w bój,/na ziemi któż mu sprosta?*
2. *My Złego nie zdołamy zmóc,/nam zginąć wnet by trzeba;/lecz walczy za nas chrobry Wódz/anielskich hufców z nieba./Kto On? – pytasz się,/Jezus On się zwie,/to Chrystus, nasz Pan,/szatański zburzy plan,/innego nie masz Boga.*
3. *Choć diabłów pełen byłby świat,/co połknąć nas by chcieli,/ my nie boimy się ich zdrad,/będziemy triumf mieli./Książę ziemi tej/w całej złości swej/nie szkodzi już nam,/bo jest skazany sam/wszchemocnym Boga Słowem.*

4. Niech Słowo wzruszać strzegą się,/im go nie zawdzięczamy,/sam Chrystus przy nas z Duchem swym/i z taski swej darami./Niech pozbawią żli/żony, dzieci, czci;/niech biorą, co chcą,/ich zyski liche są,/Królestwo nam zostanie!

język niemiecki

Ein feste Burg ist unser Gott,/ein gute Wehr und Waffen. / Er hilft uns frei aus aller Not,/die uns jetzt hat betroffen./ Der alt böse Feind/mit Ernst er's jetzt meint;/groß Macht und viel List/sein grausam Rüstung ist,/auf Erd ist nicht seinsgleichen.

język angielski

A mighty fortress is our God,/A sword and shield victorious;/He breaks the cruel oppressor's rod/And wins salvation glorious./The old satanic foe/Has sworn to work us woe!/With craft and dreadful might/He arms himself to fight./On earth he has no equal.

**Parafianie siadają po przeczytaniu przez Biskupa tekstu biblijnego i modlitwie /
Nachdem der Bischof den Bibeltext vorgelesen und gebetet hat, setzen sich die Gemeindeglieder hin.**

Kazanie: Bp Jerzy Samiec Biskup Kościoła Ewangelicko – Augsburgskiego w RP

Predigt: Jerzy Samiec Leitender Bischof der Evang.-Augsb. Kirche in Polen

Podobne jest Królestwo Niebios do ukrytego w roli skarbu, który człowiek znalazł, ukrył i uradowany odchodzi, i sprzedaje wszystko, co ma, i kupuje oną rolę. Dalej podobne jest Królestwo Niebios do kupca, szukającego pięknych pereł, Który, gdy znalazł jedną perłę drogocenną, poszedł, sprzedał wszystko, co miał, i kupił ją. Mt 13, 44-46

Drogie siostry i bracia w Panu naszym Jezusie Chrystusie!
Gdy z głównej drogi „karkonoskiej” skręcamy w kierunku Śnieżki na ulicę o nazwie „Na Śnieżkę” po około 200 metrach docieramy do płaskowyzu, na którym zobaczymy piękną norweską świątynię oraz zabudowania parafii ewangelickiej.
Większość ludzi wchodzących do tego kościoła widzi w nim wspaniałą zabytek, pełen niesamowitych rzeźbień. Są też tacy, którzy właśnie w tej świątyni chcą brać ślub. Jeszcze inni zachwycają się całością, włącznie z cmentarzem, który znajduje się z boku kościoła i ze zdziwieniem czytają nazwiska znanych osób, które zostały na nim pochowane. Inni podziwiają piękną perspektywę Karkonoszy widoczną z placu, na którym stoi świątynia. Tak, jest się czym zachwycać! Każdy widzi coś innego, ale w zdecydowanej większości są to bardzo pozytywne wrażenia. Mnie też zachwyca piękno tego miejsca, zarówno przyrody jak i starej i nowej plebanii oraz samej zabytkowej świątyni, choć gdy wchodzę do tego kościoła widzę nie tylko zabytek, ale miejsce gdzie gromadzą się ludzie w celu przeżywania społeczności z sobą nawzajem i przede wszystkim z Bogiem. Mam przed oczami kościół wypełniony uczestnikami tygodni ewangelizacyjnych dla rodzin, które

„44. Das Himmelreich gleicht einem Schatz, verborgen im Acker, den ein Mensch fand und verbarg; und in seiner Freude geht er hin und verkauft alles, was er hat, und kauft den Acker. 45. Wiederum gleicht das Himmelreich einem Kaufmann, der gute Perlen suchte, 46. und da er eine kostbare Perle fand, ging er hin und verkaufte alles, was er hatte, und kaufte sie.“ Matthäus 13, 44-46 (Lutherbibel)

Liebe Schwestern und Brüder in Christus, wenn wir von der „Karkonoska“-Hauptstraße in Richtung der Schneekoppe in die Straße „Auf die Schneekoppe“ abbiegen, erreichen wir nach etwa 200 Metern eine Hochebene, auf der wir eine schöne norwegische Kirche und Gebäude der evangelischen Kirchengemeinde sehen können. Die meisten Menschen, die diese Kirche betreten, sehen in ihr ein prächtiges Denkmal voller erstaunlicher Schnitzereien. Es gibt wohl auch diejenigen, die in diesem sakralen Bau ihre Hochzeit feiern wollen. Andere beeindruckt wiederum das ganze Kirchengelände einschließlich des nah gelegenen Friedhofs und können kaum ihre Verblüffung verbergen, während sie Namen berühmter Personen lesen, die hier ihre letzte Ruhestätte gefunden haben. Noch andere bestaunen die schöne Aussicht auf das Riesengebirge, die man vom Kirchplatz aus genießen kann. Tatsächlich, es gibt viel zu bewundern! Jeder sieht etwas anderes, aber die meisten Eindrücke sind sehr positiv. Auch ich bin beeindruckt von der Schönheit des Ortes, sowohl von der Natur als auch vom alten und neuen Pfarrhaus, sowie von der historischen Kirche selbst, obwohl ich, wenn ich diese Kirche betrete, nicht nur ein Denkmal sehe, sondern einen Ort, an dem Menschen zusammenkommen, um Gemeinschaft mit- und untereinander und vor allem mit Gott zu erleben. Ich sehe die Kirche gefüllt mit Teilnehmerinnen und Teilnehmern der Evangelisierungswochen

Matthew 13:44-46 – 180th Anniversary of Vang Stave Church
The kingdom of heaven is like treasure hidden in a field, which a man found and reburied; then full of joy he goes and sells all that he has and buys that field. Again, the kingdom of heaven is like a merchant looking for beautiful pearls; once finding one pearl of great value, he went and sold all that he had and bought it.

Dear sisters and brothers in our Lord Jesus Christ!
When we turn from Karkonosze's main road towards Śnieżka onto the street called "Na Śnieżkę", after about 200 meters, we reach a plateau where we can see a beautiful Norwegian church and the buildings of the Lutheran parish. Most people entering this church see a wonderful monument full of amazing carvings. There are also those who want to get married in this church. Others admire the whole area, including the cemetery next to the church, and are surprised reading the names of famous people buried there. Some admire the beautiful perspective of the Karkonosze Mountains visible from the church square. Yes, there is much to admire! Everyone sees something different, but all impressions are very positive. I am enchanted too by the beauty of this place, both the nature and the old and new vicarage, and the historic church itself. However, when I enter this church, I see not only a monument but also a place where people gather to experience fellowship

<p>zawsze w sierpniu tutaj mają miejsce. Starsi, młodzi i dzieci, wszyscy razem tworzą społeczność, śpiewają, grają i przystępują do komunii. I choć w czasie trwania nabożeństwa wokół kościoła gromadzi się coraz większa grupa turystów, która niecierpliwie czeka, aż wreszcie się zakończy i będą mogli wejść do środka, a potem udać się drogą do parku, by spędzić dzień w górach, to tutaj w środku jakby zatrzymał się czas. Bez pośpiechu wręcz w namacalny sposób czujemy bliskość naszego Zbawiciela.</p> <p>Tak drodzy, świątynia Wang mimo, że niepodważalnie jest niezwykle zabytkiem, to przede wszystkim jest miejscem, gdzie pulsuje życie parafii ewangelickiej. Za to Wam, drodzy parafianie, Rado Parafialna z proboszczem ks. Edwinem Pechem z jego rodziną bardzo dziękuję.</p> <p>Dziś w tej chwili nabożeństwa sięgamy po wyznaczony na 9 niedzielę po Trójcy Świętej tekst. Pan Jezus mówi w podobieństwach o Królestwie Bożym. Może nie do końca rozumiemy, co to znaczy, że Królestwo Boże jest podobne do skarbu albo perły, które gdy zostają odnalezione, popychają człowieka do pozbycia się wszystkiego, co do tej pory posiadał, by móc kupić to, co znalazł. Wiemy, że nie chodzi o wartość materialną. Oczywiście „Królestwo Boże” nie ma wartości materialnej. Nie można go wycenić, kupić, sprzedać. Nie ma żadnej skali, w której moglibyśmy je wycenić.</p> <p>W podobieństwie więc chodzi o postawę jednego i drugiego człowieka. Oni są gotowi wszystko poświęcić, aby zdobyć ten skarb. Więcej, nie tylko są gotowi, ale to po prostu czynią.</p> <p>Czym więc dla mnie, dla Ciebie jest Boże Królestwo?</p> <p>My, ewangelicy podkreślamy prawdę, że zbawienie otrzymujemy za darmo przez wiarę z Jego łaski, abyśmy się przypadkiem nie chlubili swoimi zasługami.</p> <p>Mamy uwierzyć, że Jezus Chrystus zmarł za nasze grzechy, a trzeciego dnia zmartwychwstał. Nie możemy więc zasłużyć na to, by otrzymać Boże Królestwo</p> <p>Jak więc odczytywać wezwanie Chrystusa do pełnej aktywności?</p> <p>A może chodzi o taką prostą zasadę, że jak nam na czymś zależy, to jesteśmy w</p>	<p>für Familien, die hier seit Jahrzehnten immer im August stattfinden. Ältere, Jüngere und Kinder kommen zusammen, um Gemeinschaft zu pflegen, zu singen, zu spielen und das Hl. Abendmahl zu feiern.</p> <p>Und obwohl sich während des Gottesdienstes eine immer größer werdende Gruppe von Touristen um die Kirche versammelt, die ungeduldig auf das Ende des Gottesdienstes wartet, damit sie hineingehen und dann der Straße zum Park folgen können, um den Tag in den Bergen zu verbringen, fühlt es sich so an, als ob die Zeit hier drinnen stehen geblieben wäre. Ohne sich zu beeilen, können wir sogar die Nähe unseres Erlösers hautnah erleben.</p> <p>Ja, die Wang-Kirche ist zwar unbestreitbar ein bemerkenswertes Denkmal, dennoch vor allem ein Ort, an dem das Leben einer evangelischen Gemeinde pulsiert. Dafür danke ich Euch, liebe Gemeinde und lieber Kirchenvorstand mit eurem Pfarrer Edwin Pech und seiner Familie.</p> <p>Heute, im Gottesdienst, greifen wir den für den 9. Sonntag nach Trinitatis vorgesehenen Text auf. Der Herr Jesus spricht in Gleichnissen über das Reich Gottes.</p> <p>Vielleicht verstehen wir nicht ganz, was es bedeutet, dass das Reich Gottes einem Schatz oder einer Perle gleicht, die, wenn man sie gefunden hat, einen Menschen dazu bringt, sich von allem zu trennen, was er bisher besessen hat, um das zu kaufen, was er gefunden hat. Wir wissen, dass es sich nicht um materielle Werte handelt.</p> <p>Natürlich hat das „Reich Gottes“ keinen materiellen Wert. Es kann nicht bewertet, gekauft oder verkauft werden. Es gibt keinen Maßstab, nach dem wir es bewerten können.</p> <p>Bei diesem Gleichnis geht es also um die Haltung zweier Menschen. Sie sind bereit, alles zu opfern, um diesen Schatz zu bekommen, mehr noch, sie sind nicht nur bereit, sondern sie tun es einfach ohne Wenn und Aber. Was ist also das Reich Gottes für mich?</p> <p>Wir Evangelischen betonen die Wahrheit, dass wir das Heil nur aus dem Glauben durch die Gnade des Herrn empfangen, damit wir uns nicht versehentlich mit unseren Verdiensten brüsten. Wir sind zum Glauben berufen, dass Jesus Christus für unsere Sünden gestorben und am dritten Tage auferstanden ist. Wir können es also nicht verdienen, das Reich Gottes zu empfangen.</p> <p>Wie ist also der Aufruf Christi zu verstehen, voll aktiv zu sein?</p>	<p>with each other and, most importantly, with God.</p> <p>In front of my eyes I have a church filled with participants of the evangelization weeks for families, that always take place here in August. Old, young ones and children, all together create a community, singing, playing music and receiving communion.</p> <p>Although during the service, a growing number of tourists gathers around the church, impatiently waiting for the end so they can enter and then head to the park to spend the day in the mountains, inside it feels as if time has stopped. Without haste, in a tangible way, we feel the closeness of our Savior.</p> <p>Yes, dear friends, the Vang Temple, though undeniably an extraordinary monument, is primarily a place where the life of the Lutheran parish pulsates. For this, I thank you, dear parishioners, the Parish Council with Pastor Edwin Pech and his family.</p> <p>Today, at this moment of worship, we turn to the text chosen for the 9th Sunday after Trinity. The Lord Jesus speaks in parables about the Kingdom of God. We may not fully understand what it means that the Kingdom of God is like a treasure or a pearl, which, when found, inclines a person to give up everything they previously owned to buy what they have found. We know it is not about material value. Obviously, the "Kingdom of God" has no material value. It cannot be valued, bought, or sold. In fact, there is no measure in which we can value it. The parable is about the attitude of both people. They are ready to sacrifice everything to obtain this treasure. Moreover, they are not only willing but simply do it. So, what is the Kingdom of God for me and for you? We, Lutherans, emphasize the truth that salvation is received free through faith by His grace, so that we do not boast of our merits. We are to believe that Jesus Christ died for our sins and rose on the third day. Therefore, we cannot earn the Kingdom of God. How,</p>
---	--	---

<p>stanie wszystko poświęcić, by osiągnąć to, co jest dla nas najważniejsze? Właśnie rozpoczęliśmy igrzyska olimpijskie w Paryżu. Apostoł Paweł sięgał do przykładu sportowców, którzy podejmowali wysiłek, by osiągnąć nagrodę – wieniec laurowy.</p> <p>Interesuję się piłką nożną i wielokrotnie czytałem książki o tych, którzy osiągnęli szczyty, stali się niekwestionowanymi gwiazdami futbolu.</p> <p>Zawsze zaczynało się od miłości do piłki – tak przynajmniej mówili. Ci, którzy nie kochali grać w piłkę, a mimo to trenowali, tak naprawdę stawali się rzemieślnikami wykonującymi żmudną, ciężką pracę. Ci, którzy kochali futbol, również ciężko pracowali, może nawet jeszcze więcej. Po zakończonych treningach pozostawali na boisku, aby jeszcze doszlifować jakieś ważne elementy. A po oficjalnych treningach udawali się na place, gdzie grali do zmroku w piłkę. Często zaniedbywali obowiązki domowe lub szkolne. Ukończenie szkoły zawdzięczali przede wszystkim mądrości swych wychowawców. A gdy stawali się już ukształtowanymi piłkarzami i osiągnęli sukces, jeszcze ciężiej trenowali, by ciągle stawać się lepszymi. Należy przy tym podkreślić motywację. Nie chodziło o to, że mogą stać się bogatymi czy znanymi ludźmi, ale o to, że byli zakochani w kopaniu futbolówki i wyczyniania z piłką różnych nadzwyczajnych sztuczek. Ta miłość, ta prawdziwa pasja popychała ich do nadzwyczajnych działań.</p> <p>Drogie siostry i bracia w Chrystusie. Wiem, że tym, co powinno kierować życiem uczniów Chrystusa, jest miłość. Nie może nam chodzić o prestiż, o bogactwo, pozycję w społeczeństwie. To, co powinno nami kierować to miłość do Boga, która przejawia się w miłości do ludzi.</p> <p>Czasami słyszę, że zbyt często mówię o miłości, a zapominam o innych elementach Ewangelii czy całego Bożego Słowa.</p> <p>Ale przynajmniej, gdy Jezus zapytał uczzonego w Piśmie o najważniejsze przykazanie, to zacytowano przykazania miłości. Będziesz miłował Pana Boga swego z całego serca, z całej duszy, z całej siły swojej, a bliźniego jak siebie samego.</p>	<p>Oder geht es einfach um die Regel, dass wir, wenn uns etwas am Herzen liegt, bereit sind, alles zu opfern, um das zu erreichen, was uns am wichtigsten ist?</p> <p>In Paris haben gerade die Olympischen Spiele begonnen. Der Apostel Paulus berief sich in seinen Briefen auf Vorbilder der Athleten, die um den Preis ringen, um das Reich Gottes auf verständlicher Weise zu vermitteln.</p> <p>Ich interessiere mich sehr für Fußball und habe immer wieder Bücher über diejenigen Wettkampfteilnehmer gelesen, die es bis ganz nach oben geschafft haben und zu unbestrittenen Fußballstars wurden. Am Anfang stand immer die Liebe zum Fußball - so sagte man. Diejenigen, die das Fußballspielen nicht liebten und trotzdem trainierten, wurden Handwerker, die mühsam und hart arbeiteten. Diejenigen, die den Fußball liebten, arbeiteten auch hart, vielleicht sogar noch härter. Nach den Trainingsstunden blieben sie auf dem Spielplatz, um an verbesserungswürdigen Elementen zu feilen. Und nach den offiziellen Trainingseinheiten gingen sie auf die Höfe, wo sie bis zum Einbruch der Dunkelheit weiter Fußball spielten. Oft vernachlässigten sie ihre häuslichen oder schulischen Pflichten. Nur der Weisheit ihrer Erzieher ist es zu verdanken, dass sie neben dem Fußballspielen auch die Schule abschlossen. Und als sie zu etablierten Fußballern wurden und Erfolge erzielten, trainierten sie noch härter, um immer besser zu werden.</p> <p>Was unterstrichen werden muss, ist die Motivation, die sie hatten. Es ging nicht darum, reich oder berühmt zu werden, sondern darum, dass sie es liebten, einen Fußball zu spielen und alle möglichen außergewöhnlichen Tricks mit dem Ball zu machen. Diese Liebe, diese wahre Leidenschaft trieb sie zu außergewöhnlichen Taten an.</p> <p>Liebe Schwestern und Brüder in Christus. Ich weiß, dass das, was das Leben der Jünger Christi leiten sollte, die Liebe ist. Es darf uns nicht um Prestige, um Reichtum, um die Stellung in der Gesellschaft gehen. Was uns leiten sollte, ist die Liebe zu Gott, die sich in der Liebe zu Menschen manifestiert. Manchmal höre ich, dass ich zu oft über die Liebe spreche und dabei andere Elemente des Evangeliums oder des Wortes Gottes insgesamt ausblende. Aber geben Sie es zu: Als Jesus den Schriftgelehrten nach dem wichtigsten Gebot fragte, wurde das Gebot der Liebe genannt. Du sollst den</p>	<p>then, should we understand Christ's call to full activity? Perhaps it is a simple principle that if we care about something, we are willing to sacrifice everything to achieve what is most important to us?</p> <p>We have just started the Olympic Games in Paris. The Apostle Paul used the example of athletes who made an effort to win a prize—a laurel wreath.</p> <p>I am interested in football and have often read books about those who reached the top and became undisputed stars of football. It always started with a love for the ball—at least that is what they said. Those who did not love playing football but still trained essentially became craftsmen performing tedious, hard work. Those who loved football also worked hard, maybe even more so. After finished training, they stayed on the field to improve important elements. After official training, they went to playgrounds where they played football until dusk. They often neglected household or school duties. They owed their graduation to the wisdom of their educators. And when they became well-formed footballers and achieved success, they trained even harder to keep getting better. It is important here to emphasize their motivation. It was not about becoming rich or famous, but about their love for kicking the ball and performing extraordinary tricks with it.</p> <p>This love, this true passion, drove them to extraordinary actions. Dear sisters and brothers in Christ, I know that what should guide the lives of Christ's disciples is love. We must not seek prestige, wealth, or social position. What should guide us is love for God, which manifests in love for other people. Sometimes I hear that I talk too much about love and forget about other elements of the Gospel or the entire Word of God. However, recognize that when Jesus asked the scribe about the most important commandment, he quoted the commandments of</p>
---	---	---

<p>Dla mnie miłość do Boga oznacza poszukiwanie swojego powołania. Wiem, że to nasz Zbawiciel powołuje. Moje życie jest wypełnianiem mojego powołania. To jest piękne, że Bóg każdego z nas powołuje do czegoś innego, a wszyscy razem tworzymy przepiękną mozaikę. Wzajemnie się uzupełniamy i od siebie zależy. Razem tworzymy całość.</p> <p>Miłość do Boga nigdy nie pozwoli nam oceniać i potępiać drugiego człowieka. Niestety ciągle zbyt często, przynajmniej w naszym kraju, spotykamy tych, którzy powołując się na swoją wiarę chcą narzucać innym swoje poglądy i innych uważają za gorszych od siebie.</p> <p>Życie wiarą może i powinno być pełne pasji. Powinniśmy być podobni do piłkarzy, którzy nie narzekają na to, że coś poświęcają dla piłki.</p> <p>Wcale nie chodzi tutaj o jakieś nadzwyczajne emocje, ale o pragmatyczne działanie podporządkowane Bożemu powołaniu, którego motorem napędowym jest miłość. Bo Królestwo Boże jest podobne do skarbu i pereł, które stają się najważniejsze dla znalazcy. Zachwyceni nimi ludzie wcale nie prowadzą dysput o znaczeniu skarbu i pereł, ale po prostu sprzedają, co mają i kupują skarb.</p> <p>Tak i my kochajmy ludzi kochając Boga, a On nie pozwoli nam na bierność. Gdy obchodzimy 180-lecie ponownego poświęcenia tej świątyni, to jesteśmy pod olbrzymim wrażeniem całego procesu zakupu, rozbioru i przewożenia jej do Berlina. Miała służyć jako eksponat, ale hrabina von Reden przekonała króla pruskiego, że w Karpaczu będzie służyła miejscowym ewangelikom. Widzimy więc działanie, które w konsekwencji doprowadziło do powstania parafii. Parafii, która do dziś służy nie tylko miejscowym ewangelikom, ale całej lokalnej społeczności. Wang to nie tylko turystyka, ale też rozbudowana praca diakonijna oraz ekumeniczna.</p> <p>W jaki sposób najlepiej możemy świętować rocznicę poświęcenia świątyni Wang w Karpaczu? Kochając Boga i ludzi, a jak mówi jedna z pieśni: „Miłość czynem jest”. Sprzedajmy więc wszystko i kupmy tę jedyną perłę.</p>	<p>Herrn, deinen Gott, lieben von ganzem Herzen, von ganzer Seele und mit all deiner Kraft, und deinen Nächsten wie dich selbst. Gott zu lieben, bedeutet für mich, meine Berufung zu suchen. Ich weiß, dass es unser Erlöser ist, der uns beruft. Mein Leben ist die Verwirklichung meiner Berufung. Es ist schön, dass Gott jeden von uns zu etwas anderem beruft und wir alle zusammen ein schönes Mosaik bilden. Wir ergänzen einander und sind aufeinander angewiesen. Zusammen bilden wir ein Ganzes. Die Liebe zu Gott wird uns niemals erlauben, einen anderen Menschen zu urteilen und zu verurteilen. Leider treffen wir, zumindest in unserem Land, allzu oft auf Menschen, die unter Berufung auf ihren Glauben anderen ihre Ansichten aufzwingen wollen und andere als minderwertiger als sich selbst betrachten. Das Leben des Glaubens kann und sollte voller Leidenschaft sein. Wir sollten wie Fußballspieler sein, die sich nicht beschweren, wenn sie für den Ball etwas opfern müssen. Es geht keineswegs um außergewöhnliche Emotionen, sondern um pragmatisches Handeln, das sich dem Ruf Gottes unterordnet und von der Liebe angetrieben wird. Denn das Reich Gottes ist vergleichbar mit einem Schatz und einer Perle, die dem Finder am wichtigsten werden. Und sie streiten gar nicht über die Bedeutung des Schatzes und der Perle, sondern verkaufen einfach, was sie haben, und kaufen den Schatz. So sollten auch wir die Menschen lieben, indem wir Gott lieben, und er wird nicht zulassen, dass wir tatenlose Zuschauer oder Beobachter werden. Wenn wir den 180. Jahrestag der Wiedereinweihung dieser Kirche feiern, sind wir sehr beeindruckt von der ganzen Logistik – vom Kaufverfahren über die Demontage bis hin zum Transport der Kirche nach Berlin. Eigentlich sollte er als Ausstellungsstück dienen. Doch Gräfin von Reden überzeugte den preußischen König, dass es in Karpacz den dortigen evangelischen Christen dienen würde. Wir nehmen also die Handlung wahr, die die Gründung einer Kirchengemeinde ermöglichte. Eine Pfarrei, die bis heute nicht nur den örtlichen Evangelischen dient, sondern der lokalen Bevölkerung. In der Wang-Kirche geht es nicht nur um Tourismus, sondern auch um umfangreiche diakonische und ökumenische Arbeit.</p> <p>Wie können wir den Jahrestag der Einweihung des Wang-Kirche in Karpacz am besten feiern? Indem wir Gott und die Menschen lieben und, wie es in einem Lied heißt: „Liebe ist eine Tat“ Also lasst uns alles</p>	<p>love. You shall love the Lord your God with all your heart, with all your soul, with all your strength, and your neighbor as yourself. For me, loving God implies searching for my vocation. I know that the Savior is the one who calls. My life is the fulfilment of my vocation. It is beautiful that God calls each of us to something different, and together we create a beautiful mosaic. We complement and depend on each other. Together we create a whole. Love for God will never allow us to judge and condemn another person. Unfortunately, we still encounter far too often, at least in our country, those who, referring to their faith, want to impose their views on others and consider others inferior to themselves. Living by faith can and should be full of passion. We should be like footballers who don't complain about sacrificing something for football.</p> <p>It is not at all about some extraordinary emotion, but about practical action subordinated to God's call, powered by love. Because the Kingdom of God is like a treasure and a pearl that become the most important for the finder. Delighted with them, people do not engage in discussions about the significance of the treasure and the pearl, but simply sell what they have and buy the treasure. So let us love people by loving God, and He will not allow us to be passive. When we celebrate the 180th anniversary of the re-consecration of this church, we are deeply impressed by the whole process of purchasing, dismantling, and transporting it to Berlin. It was meant to serve as an exhibit, but Countess von Reden convinced the Prussian king that it would serve the local Lutherans in Karpacz. We see, therefore, actions that consequently led to the establishment of the parish. The parish that still serves not only local Lutherans but the entire local community. Wang is not only tourism but also extensive diaconal and ecumenical work. How can we</p>
--	---	--

<p>Amen</p> 	<p>verkaufen und diese eine Perle kaufen. Amen.</p> 	<p>best celebrate the anniversary of the consecration of Vang Stave Church in Karpacz? By loving God and people, as one song says: "Love is an act". So. let's sell everything and buy this one pearl. Amen</p>
---	---	--

PIEŚŃ ZBORU 758

1. Toruj, Jezu, sam/drogę życia nam!/My, gdy Wodzem Cię ujrzymy,/śladem Twoim podążymy;/wskaż do niebios bram/wąską ścieżkę nam!
2. W utrapienia czas,/Panie, wzmacniaj nas!/Kiedy boleść serce targa,/niech w nim nie powstanie skarga;/wszak przez krzyż i znój/tor prowadzi Twój.
3. Gdy nam własny los/niesie ciężki cios,/gdy na widok bratniej doli/serce w głębi nas zaboli,/wskaż nam naszych łez/ostateczny kres.
4. Życiem naszym rządź,/Jezu, przy nas bądź!/Gdy po cierniach każesz kroczyć,/racz opieką nas otoczyć./Po upływie dni/otwórz niebios drzwi.

język niemiecki

Jesu, geh voran/auf der Lebensbahn!/Und wir wollen nicht verweilen,/dir getreulich nachzueilen;/führ uns an der Hand/bis ins Vaterland.

język angielski

Jesus, still lead on,/Till our rest be won;/And, although the way be cheerless,/We will follow, calm and fearless;/Guide us by your hand/To our Father's land.

Parafianie wstają / Gemeinde erhebt sich

Modlitwa Główna/Hauptgebet

Parafianie siadają / Gemeinde setzt sich

PIEŚŃ CHÓRU Z VANG – CHOR AUS VANG I VALDRES – DYRYGENT:

SŁOWA POZDROWIENIA GOŚCI – GRUßWORTE DER GÄSTE

Pozdrowienie 1

<p>Ks. Ingebjørg Vik Laugaland, proboszcz parafii Vang w Valdres. Norwegia</p> <p>Drogie Siostry i Bracia w wierze, z bliska i daleka. Gratuluję 180-tej rocznicy i serdecznie dziękuję za zaproszenie na to szczególne nabożeństwo oraz wspólne świętowanie. Dzisiaj czuję się trochę tak, jakbym patrzyła na dorastanie moich własnych dzieci. Moje dzieci żyją własnym, niezależnym i dobrym życiem. Ten słupowy kościół, który kiedyś należał do nas, również jest już dorosły i niezależny, i żyje swoim najlepszym życiem w Karpaczu, razem z Wami. Co chciałabym przekazać poprzez tę obserwację? Tak, że Kościół w Vang postrzega siebie jako dumnego rodzica słupowego kościoła Wang w Karpaczu. I czujemy miłość oraz silne więzy, mimo odległości geograficznej – nawet 180 lat później. Niech namacalnym dowodem na to będzie fakt, że 44 osoby z Norwegii, z naszej parafii i z Vang chciało uczestniczyć w tym wspólnym, dzisiejszym świętowaniu. Wspaniale się czuję widząc tu prawdziwy, żyjący Kościół. Tworzenie zwyczajów i kultury przez 180 lat przeszło oczywiście</p>	<p>Ingebjørg Vik Laugaland, sokneprest i Vang i Valdres. Norge</p> <p>Kjære lokale og globale kyrkjelyd. Til lukke med 180års jubileum og tusen takk for invitasjon til festgudsteneste og feiring saman. Følelsen eg har i dag minner litt om å sjå egne barn bli vaksne. Dei lever sine eigen sjølvstendige og gode liv. Det same gjer Stavkyrkja som ein gong var vår. Den er blitt vaksen -! – og lever i beste velgåande i sitt element her i Karpacz. Kva vil eg fortelje med denne observasjonen? Jo, at kyrkja i Vang ser på seg sjølv som stolte foreldre til Wang stavkyrkje i Karpacz. At me kjenner på kjærleik og sterke band, trass i geografisk avstand – også 180 år seinare. La det være eit synlig bevis at 44 personar Norge og frå kyrkjelyden og Vang ønsker å delta i feringa her denne helga. Det gjer meg godt å sjå ei levedyktig, la levande kyrkje her i dag. Byggeskikk og kultur har sjølv sagt vore i mange endringar gjennom 180</p>	<p>Ingebjørg Vik Laugaland, priest in Vang in Valdres. Norway</p> <p>Dear local and global church members. Congratulations with the 180th anniversary and many thanks for the invitation to this worship service and celebration together. The feeling I have today reminds me a bit of watching my own children grow up. They live their own independent and good life. This Stave church, which once belonged to us, is also grown and independent by now and lives in the best of its element here in Karpacz with you. What do I wish to convey with this observation? Yes, that the church in Vang sees itself as proud parents of the Wang stave church in Karpacz. And we feel love and strong bonds, despite geographical distance - even 180 years later. Let it be visible proof that 44 people from Norway, from our congregation and Vang want to participate in the common celebration here this weekend. It makes me feel good to see a real, living church here today. Creation of the</p>
---	--	--

<p>liczne zmiany. Dlatego z ogromną przyjemnością patrzę jak Kościół, zarówno jako budynek, jak i jako społeczność, przyciąga ludzi na każdym etapie życia, nawet obecnie.</p> <p>Kościół jest i zawsze był czymś więcej niż budynkiem, konstrukcją, domem. Jednym z greckich słów używanych w Biblii na określenie Kościoła jest oikos – co oznacza społeczność, rodzinę, dom. Ta społeczność - Kościół – to przedłużenie rodziny – zawsze będzie nas łączyć ze sobą nawzajem i z ukrzyżowanym i zmartwychwstałym Jezusem Chrystusem. Jeszcze raz dziękuję, że pozwoliliście nam dzielić z Wami i świętować tę dzisiejszą, szczególną Rocznicę!</p> <p>Pozdrawiam serdecznie.</p>	<p>år. Difor gler det meg ekstra mykje å sjå at kyrkja både som bygg og som felleskap tiltrekk seg menneske i alle fasar av livet også i dag.</p> <p>Ei kyrkje er og har alltid vore meir enn ein bygning, eit byggverk, eit hus. Eit av dei greske orda som i Bibelen bruker om kyrkja er oikos – som betyr netopp felleskap, familie, hus. Dette felleskapet - kyrkja – denne storfamilien – vil alltid knytte oss saman med kvarandre og med den krossfeste og oppstandne Jesus Kristus.</p> <p>Takk igjen for at me frå Vang og Norge får dele dette jubileet saman alle her i dag!</p> <p>Med venleg helsing.</p>	<p>customs and culture has of course undergone many changes over 180 years. That is why it gives me great pleasure to see that the church, both as a building and as a community, attracts people in all stages of life, even today.</p> <p>A church is, and has always been more than a building, a structure, a house. One of the Greek words used in the Bible for the church is oikos - which means community, family, house. This community - the church - this extension of the family - will always connect us with each other and with the crucified and resurrected Jesus Christ.</p> <p>Thank you again for allowing us from Vang and Norway to share with you this anniversary here today!</p> <p>Best regards.</p>
---	--	---

Pozdrowienie 2

<p>ks. dziekan dr Paweł Oskwarek Parafia Rzymskokatolicka w Karpaczu</p> <p>Witam serdecznie wszystkich zebranych na świętowaniu jubileuszu 180 rocznicy rekonsekracji kościoła Wang. Pozdrawiam ks. bpa Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego ks. Jerzego Samca, pastora tej świątyni Edwina Pecha i wszystkich zebranych w tej świątyni. Jubileusz to piękna okazja do lekcji, jaką daje historia. Czas mija, my przemijamy, a coś po nas pozostaje. Dziś spoglądamy na świątynię, która nie tylko swym wyglądem, ale historią i mądrością czasu chce nam coś przypomnieć i podpowiedzieć. To, co dane jest Bogu ma inne znaczenie i inną wartość. Uczy innej perspektywy, która oczyma zaufania i oddania wszystkiego Bogu pokazuje, że wszystko jest na chwałę Boga!</p> <p>Kościół jako budynek znalazł tu swoje miejsce. Jest wielkim znakiem i symbolem Karpacza. A w całym tym podziwianiu świątyni potrzeba, by to miejsce nie tylko było miejscem turystycznym, ale miejscem modlitwy! Niech dzisiejszy jubileusz uczy nas Bożej mądrości, byśmy nie dali się porwać wirom świata i jego pokusom, ale żyjąc w tym świecie stali się zwiastunami przypominającymi wędrowcom nawiedzającym tę świątynię, że wędrujemy do Boga Ojca, do miejsca, które Pan przygotował dla tych, którzy są Mu posłuszni!</p>	<p>Pfr. Dekan Dr. Paweł Oskwarek Römisch-katholische Pfarrei in Karpacz</p> <p>Ich heiße alle versammelten Gäste der Feierlichkeiten zur 180-jährigen Wiedereinweihung der Kirche Wang herzlich willkommen. Ich begrüße den Oberhaupt der Evangelisch Augsburgischen Kirche, Bischof Jerzy Samiec, den Pastor der Kirche Wang Edwin Pech und alle, die sich in dieser Kirche eingefunden haben. Ein Jubiläum ist die schönste Gelegenheit etwas über die Geschichte zu lernen. Die Zeit vergeht, wir sind sterblich aber etwas von uns soll bleiben. Heute blicken wir auf die Kirche, welche nicht nur mit ihrer Erscheinung, jedoch mit ihrer Geschichte, der Weisheit der Zeit uns an Etwas erinnert, und auf etwas hinweisen möchte. Eine Gabe für Gott hat eine völlig andere Bedeutung und einen anderen Stellenwert. Es lehrt andere Perspektiven, welche mit den Augen des Vertrauens, und alles Gott zu geben zeigt, dass alles zu Ehren Gottes ist!</p> <p>Die Kirche als Gebäude fand hier ihren Platz. Es ist ein großes Zeichen und Symbol von Karpacz. Bei all dieser Bewunderung der Kirche ist es von Nöten, dass dieser Ort nicht nur dem Tourismus dienen soll, sondern ein Ort des Gebetes ist!</p> <p>Möge das heutige Jubiläum die Weisheit Gottes lehren, damit wir uns nicht von den Wirbeln der Welt und seinen Verführungen hinreißen lassen! Wenn wir jedoch auf dieser Welt leben, mögen wir zur Vorboten der Wanderer werden, die diese Kirche besuchen und sie daran erinnern, dass wir zum Gott dem Vater hinaufwandern, zum Ort, den der Herr für all jene vorbereitet hat, die ihm gehorsam sind!</p>
---	--

Pozdrowienie 3: p. Øystein Bø, Ambasador Królestwa Norwegii - Chargé d'affaires Ambasady Norwegii p. Lars Løberg

<p>Witam i dzień dobry wszystkim Państwu.</p> <p>Jest mi niezmiernie miło być tu dzisiaj z Państwem, nie tylko ze względu na kazanie, ale także ze względu na uroczystość ponownej rekonsekracji tego wspaniałego kościoła, zbudowanego w Norwegii, ale odrestaurowanego i utrzymywanego tutaj, w Polsce.</p>	<p>Hei og god morgen til dere alle, eller, som vi sier i Norge: velkommen til kirke!</p> <p>Det gleder meg å få være her sammen med dere i dag, ikke bare på grunn av prekenen, men like mye på grunn av markeringen av til gjenviglingen av dette fantastiske kirkebygget, bygget i Norge, men restaurert og vedlikeholdt her i Polen.</p>	<p>Hello and Good morning to all of you,</p> <p>It is great pleasure to be here with you today, not only because of the sermon, but equally much because of the references made to the re-consecration of this fabulous church building, built in Norway, but restored and maintained here in Poland.</p>
---	---	---

<p>Miałem przyjemność zwiedzić ten kościół już wcześniej, ale wtedy jako norweski turysta, a nie jako dyplomata i oficjalny przedstawiciel Norwegii. Będąc z wykształcenia historykiem, odwiedziłem większość pozostałych kościołów słupowo-szkieletowych w Norwegii, wiem również dużo o ich historii i mam własne teorie na temat tego, dlaczego w Norwegii zostało ich jeszcze całkiem sporo, podczas gdy w Szwecji pozostał tylko jeden, a w Danii nie ma nic poza pozostałościami archeologicznymi.</p> <p>Kościół Wang w Karpaczu jest wyjątkowy, jest jedynym kościołem słupowo-szkieletowym wywiezionym z Norwegii i w ten sposób ocalonym przed zniszczeniem, do którego doszłoby w przeciwnym razie. Dla mnie proces poszukiwania nowego domu dla tego budynku w XIX wieku sam w sobie jest fascynujący. Dziś kościół Wang może być symbolem jedności między naszymi krajami. Chociaż jest uważany za norweski, ma również tu w Polsce swoją bogatą historię, jak powiedziała nam wczoraj pani Gerstenstein.</p> <p>Niektórym z Państwa może wydawać się dziwne, gdy mówię, że Wasz kościół, który jest w Karpaczu dłużej, niż ktokolwiek pamięta, wciąż może być symbolem jedności i współpracy. Ale tak właśnie jest. Częściowo wynika to z typowo norweskiej dekoracji.</p> <p>Zinterpretowanie wszystkich ukrytych przesłań w rzeźbionych w drewnie oraz użytych tu symboli jest niemożliwe bez dogłębnej wiedzy o norweskiej historii i kulturze. To sprawia, że ten budynek pozostanie na zawsze norweski.</p> <p>Jednocześnie kościół ten jest zdecydowanie kościołem polskim, mającym własną historię i symbolikę, różniącym się od tego, jaki byłby w Norwegii. Tak właśnie się dzieje, gdy spotykają się dwie kultury – może to zakończyć się konfliktem lub stać się symbolem, z którego obie strony mogą być dumne, symbolem, który będzie pielęgnowany. Wszyscy tutaj dzisiaj obecni możemy zaświadczyć, że doceniamy i cenimy ten kościół Wang. Jesteśmy niezmiernie wdzięczni zarówno tym, którzy zbudowali ten kościół w Norwegii, tym, którzy umożliwili przeniesienie kościoła, jak i tym, którzy utrzymują i użytkują kościół w obecnym stanie.</p>	<p>Jeg har besøkt Wang kirke før, men da som en vanlig norsk turist, ikke som diplomat og offisiell representant for Norge. Som historiker av utdannelse har jeg besøkt de fleste av de gjenværende stavkirkene i Norge, jeg kan mye om deres historie og jeg har mine egne teorier om hvorfor vi fortsatt har ganske mange av dem igjen i Norge mens Sverige bare har én igjen og i Danmark er det ikke annet enn arkeologiske rester av de stavkirkene de engang hadde.</p> <p>Wang kirke her i Karpacz er ganske unik, det er den eneste stavkirken som er eksportert ut av Norge, og dermed reddet fra den ødeleggelsen den ellers ville ha blitt utsatt for. For meg er prosessen med å finne et nytt hjem for dette bygget ganske fascinerende i seg selv, selv om det er 1800-tallshistorie. I dag kan Wang-kirken sees på som et symbol på enhet mellom våre to land. Den er jo norsk, selvfølgelig, men også med sin egen interessante historie her, som vi ble fortalt om av frøken Gerstenstein i går.</p> <p>Det kan virke rart for noen av dere å høre meg si at kirken deres, som har vært her i Karpacz lenger enn noen kan huske, fortsatt kan være et symbol på enhet og samarbeid. Men den er det. Noe av det skyldes ornamentikken, som er så typisk norsk. Å tolke alle de skjulte budskapene i den originale treskjæringen og symbolene som brukes her, er umulig uten inngående kunnskap om norsk historie og kultur. Det gjør dette kirkebygget for alltid norsk. Men samtidig er bygningen også definitivt en polsk kirke med sin egen historie og symbolikk, annerledes enn hva den ville ha vært i Norge. Dette er hva som skjer når kulturer møtes – det kan enten ende i konflikt, eller det kan bli et symbol som begge parter setter sin ære i, et symbol som vil bli verdsatt. Og alle vi som er til stede her i dag kan vitne om hvordan vi setter pris på og verner om denne stavkirken. Vi er oppriktig takknemlige både til de som har bygget denne kirken i Norge, de som har muliggjort overføringen av kirkebygget hit til Karpacz og til de som</p>	<p>I have visited this church before, but as an ordinary Norwegian tourist, not as a diplomat and an official representative of Norway. Being an historian by education, I have visited most of the remaining stave churches in Norway, I know a lot about their history and I have my own theories on why we still have quite a few of them left in Norway while Sweden has only one left and in Denmark there is nothing but archeological remains of their stave churches.</p> <p>The Wang church here in Karpacz is quite unique, being the only stave church exported out of Norway, and thus saved from destruction which would otherwise have been the case. To me, the process of finding a new home for this building is quite fascinating by itself, though that is 19th century history. Today the Wang church can be shown as a symbol of unity between our countries. Being Norwegian, of course, but also with its own interesting history here, as we were told by Miss Gerstenstein yesterday.</p> <p>It may seem strange to some of you to hear me say that your church, which has been here in Karpacz longer than anyone can remember, still can be a symbol of unity and cooperation. But it is. This is partly due to the ornamentation that is so typical Norwegian. To interpret all the hidden messages in the original wood carving and the symbols used here is impossible without an in-depth knowledge of Norwegian history and culture. That makes this church building forever Norwegian. But, at the same time, the building is also definitely a Polish church with its own history and symbolism, being different from what it would have been like in Norway. This is what happens when cultures meet – it can either end in a conflict, or it can become a symbol that both parts take pride in, a symbol that will be cherished. And all of us present here today can witness that we appreciate and cherish this stave church. We are truly grateful both to the ones who built this church in Norway, those who made the transfer of the church building</p>
--	--	---

<p>I chyba nie ma lepszej okazji, aby wyrazić tę wdzięczność, niż zgromadzenie się tutaj przy tak podniosłej uroczystości? Jeszcze raz w imieniu Norwegii dziękuję bardzo za cały czas i energię, która została poświęcona, aby zachować Kościół Wang i w ten sposób uhonorować norweskie tradycje, a także za wprowadzenie do niego polskich elementów. Dzięki temu kościół żyje i kwitnie. Dziękuję.</p>	<p>vedlikeholder og bruker kirken slik den er i dag. Og hva er vel en bedre anledning til å uttrykke denne takknemligheten som vi føler enn å være samlet her ved en slik festlig anledning som dette? Igjen, på vegne av Norge, tusen takk for all den tid og den energi dere legger ned i å bevare Wang-kirken og på den måten hedre norske tradisjoner samt legge inn polske elementer i den og derigjennom gjøre kirken levende og blomstrende. Takk skal dere ha.</p>	<p>possible and those who maintain and use the church as it is today. And what is a better opportunity to express this gratitude than to be gathered here on such a festive occasion? Again, on behalf of Norway, thank you so much for all the time and the energy you put down in preserving the Wang Church and thus honor Norwegian traditions as well as putting Polish elements into it, making the church alive and thriving. Thank you.</p>
--	--	---

Pozdrowienie 4

<p>Martin Kremer Konsul Generalny Niemiec - Ständiger Vertreter Herr Torsten Göhler, Wrocław</p> <p>Drogi Pastorze Pech, Szanowni Goście. Bardzo dziękuję za zaproszenie na to rocznicowe nabożeństwo. Na początku pragnę wszystkim przekazać serdeczne pozdrowienia od Konsula Generalnego Martina Kremera, który przebywa obecnie na urlopie i którego mam przyjemność dzisiaj zastępować. 180 rocznica rekonsekracji kościoła Wang to ważne wydarzenie dla Karpacza i Dolnego Śląska. Nie tylko dlatego, że kościół Wang jest wyjątkowym klejnotem w tym regionie. Ale także dlatego, że biorąc pod uwagę bieg historii, świętowanie tej rocznicy w tym ewangelickim kościele, wydawało się mało prawdopodobne. Fakt, że kościół został konsekrowany 180 lat temu w ówczesnym Brückenberg, zawdzięczamy kilku prywatnym inicjatywom. Malarza, króla, hrabiny i architekta. I kilku zbiegom okoliczności, w przeciwnym razie mógłby on stanąć na berlińskiej Pawiej Wyspie – Pfaueninsel, zgodnie z pierwotnym przeznaczeniem. Jako doskonały przykład staronordyckiej architektury kościelnej, po dziesięcioleciach spędzonych na niemieckim Śląsku, kościół znalazł swoje stałe miejsce na polskim Śląsku. Jako aktywne centrum wyznania ewangelickiego symbolizuje również żywotność tej wiary w Polsce, w której przeważa przecież katolicyzm. Symbolizuje jednak również fakt, że Polacy i Niemcy coraz częściej rozumieją, że Śląsk, podobnie jak Pomorze czy Mazury, jest wspólnym dziedzictwem, które łączy niemiecką historię z polską teraźniejszością. Przykładem tego jest pomnik hrabiny Reden przy tym kościele, obok miejsc spoczynku ważnych polskich artystów Henryka Tomaszewskiego i Tadeusza Różewicza. Jestem głęboko przekonany, że ta więź może być decydującym krokiem w kierunku pomyślnej, wspólnej przyszłości jako środkowoeuropejskich sąsiadów i przyjaciół.</p>	<p>Martin Kremer Konsul Generalny Niemiec - Ständiger Vertreter Herr Torsten Göhler, Wrocław</p> <p>Sehr geehrter Pfarrer Pech, Sehr geehrte Anwesende, herzlichen Dank für die Einladung zu diesem Jubiläumsgottesdienst und herzliche Grüße an alle von Generalkonsul Martin Kremer, der derzeit seinen Urlaub genießt und, den ich daher heute hier vertrete. Das 180. Jubiläum der Wiederweihe der Kirche Wang ist ein wichtiges Ereignis für Karpacz und Niederschlesien. Nicht nur, weil es sich bei der Kirche Wang um ein unikales Kleinod in dieser Region handelt. Sondern auch, weil der Lauf der Zeiten es eher unwahrscheinlich erscheinen ließ, dass die Feier dieses Jubiläums in dieser evangelischen Kirche überhaupt möglich ist. Dass die Kirchenweihe vor 180 Jahren hier im damaligen Brückenberg stattfand, verdankt sich eigentlich mehrfacher privater Initiative. Der eines Malers, eines Königs, einer Gräfin und eines Architekten und mehrerer Zufälle, sonst stünde sie vielleicht, wie eigentlich vorgesehen, auf der Berliner Pfaueninsel. Als Musterbeispiel altnordischer Kirchenbaukunst, hat sie nach Jahrzehnten im deutschen Schlesien inzwischen einen festen Platz im polnischen Schlesien gefunden. Als aktiver Ort der evangelischen Konfession steht sie zudem für die Lebendigkeit dieser Glaubensrichtung im heutzutage katholisch geprägten Polen. Sie steht aber auch dafür, dass Polen und Deutsche heute zunehmend verstehen, dass Schlesien wie Pommern oder Masuren ein gemeinsames Erbe ist, dass deutsche Geschichte mit polnischer Gegenwart verbindet. Beispielhaft dafür sind das Denkmal der Gräfin Reden an dieser Kirche neben den Ruhestätten der bedeutenden polnischen Künstler Henryk Tomaszewski und Tadeusz Różewicz. Es ist meine feste Überzeugung, dass diese Verbindung der entscheidende Schritt zu einer erfolgreichen, gemeinsamen Zukunft als mitteleuropäische Nachbarn und Freunde sein kann.</p>
---	--

PIEŚ CHÓRU EKUMENICZNEGO Z KARPACZA – EKUMENISCHEN CHOR AUS KARPACZ, DRYGENT ANDRZEJ GNIEWEK

Pozdrowienie 5

<p>Jerzy Pokój Przewodniczący Sejmiku Województwa Dolnośląskiego</p> <p>Szanowni Siostry i Bracia Chryścjanie,</p>	<p>Jerzy Pokój Vorsitzender des Wojewodschaftstages Niederschlesien</p> <p>Sehr geehrte christliche Brüder und Schwestern,</p>
---	---

<p>180 lat istnienia Świątyni Wang to czas, w którym świat szedł często skrajnie trudnymi drogami. A Świątynia na tym zbocz góry stoi i świadectwem wiary otacza ludzi tu żyjących, a także rzesze turystów. Jesteśmy wdzięczni Pastorowi Edwinowi Pechowi za wieloletnią posługę na rzecz społeczności skupionej wokół kościoła Wang, a także za Jego czynny wkład w dzieło ruchu ekumenicznego.</p> <p>Tu w tej Świątyni, w środku jej serca chcę gorąco podziękować za troskę o drugiego człowieka. To Wy zostawiacie ślady słów Chrystusa o miłości i zrozumieniu potrzeb drugiego człowieka. Choć słowa to mało, by przekazać wdzięczność za troskę o drugiego człowieka.</p> <p>Niesiona przez Was pomoc to wyraz piękna, które w modlitwie jest zawarte. Bóg zapłać.</p>	<p>Die 180-jährige Existenz der Kirche Wang, das ist eine Zeitspanne in der die Welt oft durch schwere Wege gegangen ist. Diese Kirche steht hier am Berghang und gilt als Glaubenszeugnis der hier lebenden Menschen und auch für viele Touristen. Wir sind Pastor Edwin Pech für seinen langjährigen Dienst für die Gemeinschaft, die mit der Kirche verbunden ist, aber auch für die aktive Tätigkeit für die Ökumene sehr dankbar.</p> <p>Hier, in dieser Kirche, in ihrem Herzen, möchte ich ihm für die Fürsorge für andere Menschen herzlich danken. Diese hinterlasst Spuren von Christis Worte über Liebe und macht sein großes Verständnis für Bedürfnisse der anderen Menschen, sichtbar, auch wenn es nur wenig Worte gibt um die Dankbarkeit für die Fürsorge für die andere Menschen Ausdruck zu verleihen. Die von Ihnen getragene Hilfe ist Ausdruck der Herrlichkeit im Gebet. Gott vergelt's!</p>
--	--

Pozdrowienie 6

<p>Krzysztof Wiśniewski Starosta Powiatu Karkonoskiego</p>	<p>Krzysztof Wiśniewski Landrat des Riesengebirgslandkreises</p>
---	---

Pozdrowienie 7

<p>Burmistrz Miasta Karpacza Radosław Jęcek Przewodnicząca Rady Miejskiej Noemi Kościsz</p> <p>Szanowni Państwo, W imieniu Burmistrza oraz Rady Miejskiej Karpacza pragnę złożyć najserdeczniejsze gratulacje oraz wyrazy uznania dla wszystkich, którzy przyczynili się do zachowania i pielęgnowania tego wyjątkowego zabytku, jakim jest świątynia Wang w Karpaczu. Szczególne podziękowania i gratulacje pragnę złożyć na ręce Pastora Edwina Pecha, który od wielu lat jest gospodarzem tego wspaniałego miejsca.</p> <p>Świątynia Wang jest nie tylko perłą architektury, ale także symbolem naszej historii i kultury, miejscem, które łączy pokolenia i przyciąga turystów z całego świata. Jej obecność w naszym mieście wzbogaca naszą tożsamość oraz przypomina o znaczeniu dziedzictwa kulturowego. Niech to wspaniałe jubileuszowe święto będzie okazją do refleksji nad przeszłością, dumą z teraźniejszości oraz inspiracją do dalszej troski o nasze wspólne dobro.</p>	<p>Der Bürgermeister der Stadt Karpacz Radosław Jęcek Vorsitzende des Stadtrates Noemi Kościsz</p> <p>Sehr geehrte Damen und Herren, im Namen des Bürgermeisters und dem Stadtrat von Karpacz, möchte ich all jenen, die zum Erhalt und Pflege dieses einzigartigen Denkmals, der Kirche Wang in Karpacz beigetragen haben meine Glückwünsche aussprechen und meine Hochachtung zollen. Meinen besonderen Dank und Glückwünsche möchte ich zu Händen von Pastor Edwin Pech, dem langjährigen Wirtschafter dieses wunderschönen Ortes legen.</p> <p>Die Kirche Wang ist nicht nur eine Perle der Architektur, jedoch auch ein Symbol unserer Geschichte und Kultur. Sie ist ein Ort, das Generationem miteinander verbindet und Touristen aus der ganzen Welt anzieht. Ihre Präsenz bereichert unsere Identität und erinnert an die Bedeutung des kulturellen Erbes. Möge das wunderbare Jubiläumsfest die Chance zur Anregung zum Nachdenken über die Zukunft, der Stolz der Gegenwart, und die Inspirierung der fortdauernden Fürsorge um unser gemeinsames Gemeinwohl sein!</p>
---	---

Pozdrowienie 8

<p>KS. DZIEKAN GABOR GYŐRI, WĘGRY</p> <p>Jubileusz Kościoła! Pozdrawiam świętujące zgromadzenie zachęcającymi słowami apostoła Pawła: Radujcie się w Panu zawsze; powtarzam, radujcie się. Flp 4:4 Jubileusz oznacza radość z czegoś, co wydarzyło się w przeszłości. Dziś cieszymy się, że 180 lat temu otrzymaliście w prezencie ten piękny drewniany kościół. Na przestrzeni ostatnich 180 lat w tym miejscu odbyło się wiele wydarzeń. Była radość i smutek, wojna i pojednanie. Potwierdza to także fakt, że kościół ten stoi obok cmentarza, na którym nagrobki świadczą o trudnych czasach. Dziś dzień radości i wdzięczności. Z wdzięcznością wspominamy norweskie zgromadzenie sprzed 800 lat, które słuchało Słowa Bożego w tym kościele, śpiewało i modliło się tutaj oraz przeżywało tutaj sakrament Wieczery Pańskiej. Dziękujemy Panu</p>	<p>PFR. DEKAN GABOR GYŐRI, UNGARN</p> <p>JUBILEUMI KÖSZÖNTÉS Ünneplő Gyülekezet! Pál apostol biztató szavaival köszöntöm az ünneplő gyülekezetet: Örüljetek az Úrban mindenkor! Ismét mondom; örüljetek, az Úr közel! Fil 4,4 Jubileum, azt jelenti, hogy ismét örülünk valaminek, ami a múltban megtörtént. Ma annak örülünk, hogy 180 éve ajándékba kaptuk ezt a gyönyörű fatemplomot. Az elmúlt 180 évben sok esemény történt ezen a helyen. Volt öröm és szomorúság, háború és megbékélés. Erre utal az is, hogy ez a templom egy temetőben áll, ahol a sírkövek nehéz időkről tanúskodnak. Ma mégis az öröm és a hála ünnepe van. Hálával emlékezünk a 800 évvel ezelőtti norvég gyülekezetre, mely ebben a templomban hallgatta az Isten Igéjét, itt</p>
---	---

<p>Kościół z wdzięcznością, że kościół ten nie został zniszczony w czasie dziejowych burz i nie stał się muzeum, ale nadal może być miejscem radosnych spotkań. Jest nam niezmiernie miło, że nawiązane 28 lat temu partnerstwo kościelne pomiędzy Radą Parafialną Parafii Wang w Karpaczu i Parafią Ewangelicką „Élő Kövek” w Budapeszcie nadal istnieje. Świętujemy, z radością wspominamy wiele błogosławionych spotkań, jakie odbyliśmy z pastorem Edwinem Pechem i jego żoną. Z przyjemnością wspominamy także, że grupy kościelne odwiedzały się nawzajem w Karpaczu i Budapeszcie. Czy świętujemy w świecie obciążonym smutnymi wydarzeniami?! Możemy to zrobić? Naśladujemy przykład apostoła Pawła, gdy nie pozwalamy, aby płomień radości wygasł. Apostoł z więzienia przesyła zachęcające przesłanie: „Radujcie się, jeszcze raz powtarzam, radujcie się!”. Może to powiedzieć tylko osoba żyjąca blisko Chrystusa, oczekująca na przyście Pana. Życzę, aby ci, którzy tu przychodzą, zawsze odczuwali bliskość Pana w tym kościele, który doświadczył wielu wydarzeń historycznych! Niech będzie miejscem radosnych spotkań i pojednania, aż dotrzemy do krainy wiecznej radości!</p>	<p>énekelt és imádkozott, itt élt az úrvacsora szentségével. Hálával köszönjük meg az egyház Urának, hogy a történelmi viharokban nem pusztult el ez a templom, és nem vált múzeummá, hanem ma is örömteli találkozások helyszíne lehet. Nagy öröm számunkra, hogy a karpaczi „Wang” templom gyülekezete és a budapesti „Élő Kövek” templom gyülekezete között 28 éve létrejött testvérgyülekezeti kapcsolat folyamatosan fennállt. Jubilálunk, örömmel emlékezünk arra, hogy Edwin Pech lelkész úrral és feleségével sok-sok áldott találkozásunk. Örömmel emlékezünk arra is, hogy gyülekezeti csoportok látogatták meg egymást Karpaczban és Budapesten. Jubilálunk, egy szomorú eseményekkel terhelt világban?! Megtehetjük ezt? Pál apostol példáját követjük, amikor nem hagyjuk kihunyni az öröm lángját. Az apostol a börtönből küldi a biztató üzenetet: „Örüljete, ismét mondom, örüljete!” Ezt csak olyan ember mondhatja, aki Krisztus közelségében él, aki várja az Úr érkezését. Azt kívánom, hogy ebben a történelmi időket megélt templomban mindig érezzék az Úr közelségét azok, akik ide betérnek! Legyen az örömteli találkozások, a megbékélés helye, amíg megérkezünk az örök öröm országába!</p>
--	---

PIEŚŃ CHÓRU Z VANG – CHOR AUS VANG I VALDRES, DYRGENT

**PODZIĘKOWANIA I SŁOWO NA ZAKOŃCZENIE NABOŻEŃSTWA
DANKSAGUNG UND WORT ZUM ABSCHLUSS DES GOTTESDIENSTES.**

*Parafianie wstają aż do udzielenia błogosławieństwa i ostatniej pieśni. /
Die Gemeinde erhebt sich und bleibt bis nach dem Segen und Kirchenlied stehen.*

Modlitwa i Ojcie nasz ...	Gebet und Vater unser ...
<p>Ks. Wysławiajcie Pana, albowiem jest dobry. Alleluja. Ks. Pan jest mocą i pieśnią moją. Alleluja. Ks. Jezus Chrystus wczoraj i dziś. Alleluja.</p>	<p>Zb. Albowiem na wieki miłosierdzie Jego. Alleluja. Zb. On jest moim Wybawicielem. Alleluja, Zb. Tenże i na wieki. Alleluja.</p>

BŁOGOSŁAWIENSTWO - SEGEN

PIEŚŃ ZBORU 593,1-3

1. Dziękujmy Bogu wraz,/sercem, usty, rękami,/bo wielkość jego spraw,/objawia się nad nami./On nas od pierwszych lat,/w opiece swojej miał/i niezliczonych łask,/dowodów wiele dał.
2. Wieńczyć Dobry Bóg/niech wciąż nam błogosławi,/radosne serce nam/i błogi pokój sprawi./Niech On nas w łasce swej/zachować raczy sam/i od niedoli nas/wybawi tu i tam.
3. Niech będzie chwała, cześć/i Ojcu, i Synowi,/i hołd równemu Im/Świątemu też Duchowi!/Jedyny w Trójcy Bóg/jak od początku trwa,/tak jest i będzie On/– cześć wieczną niechaj ma!

język niemiecki

Nun danket alle Gott/mit Herzen, Mund und Händen,/der große Dinge tut/an uns und alle Erden,/der uns von Mutterleib/und Kindesbeinen an/unzählig viel zugut/bis hierher hat getan.

język angielski

Now thank we all our God/with hearts and hands and voices,/who wondrous things has done,/in whom his world rejoices;/who, from our mothers' arms/has blessed us on our way/with countless gifts of love,/and still is ours today.

POSTLUDIUM ORGANOWE

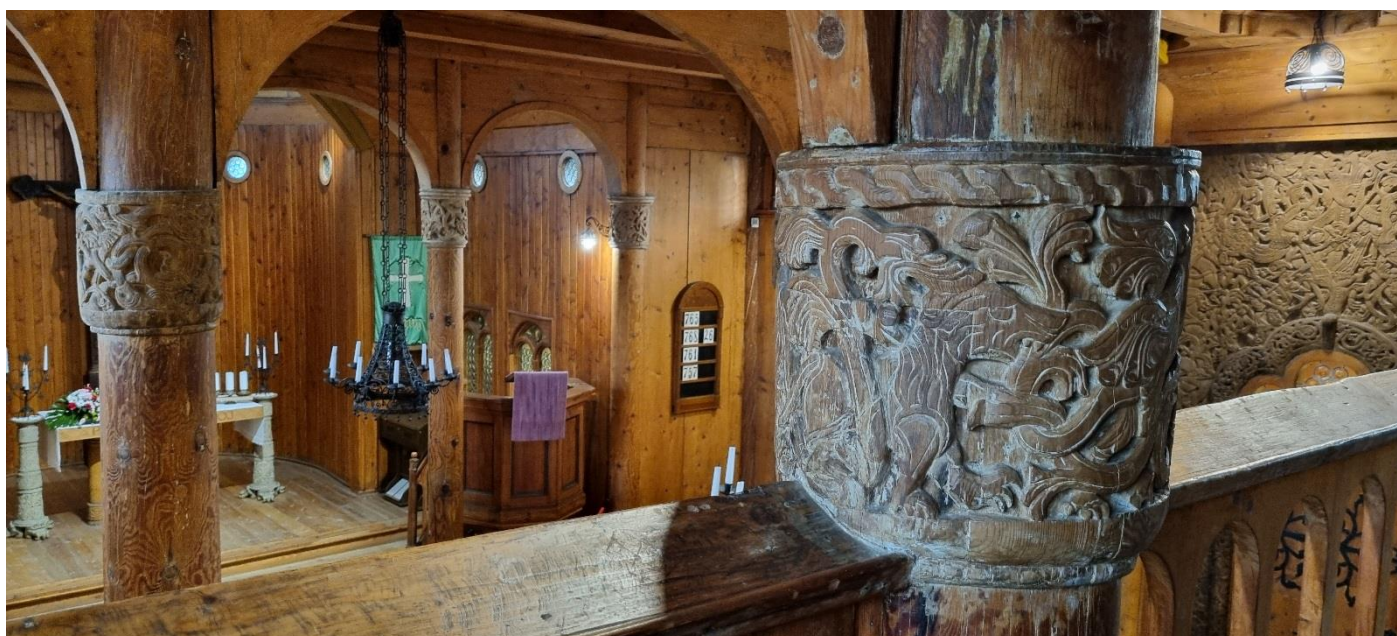
Jubileusz jest dofinansowany przez Miasto Karpacz. / Das Jubiläum wird von der Stadt Karpacz mitfinanziert.
Grafika kościoła Wang – Filip Gniewek – tusz, stalówka. / Grafiken der Wang-Kirche – Filip Gniewek – Tinte, Feder
Obsługa fotograficzna Uroczystości / Fotoservice von Feierlichkeiten – Dawid Gerstenstein
Korekta – Cecylia Ochman, Anna Spiczak, Michał Majerski, Bogusława Pech

DRUK:

Związek Gmin Karkonoskich
Pałac-Bukowiec ul. Robotnicza 6
58-533 Mysłakowice

Ks. Prob. Edwin Pech
Parafia Ewangelicko -
Augsburska Wang
ul. Na Śnieżkę 8
PL 58-540 Karpacz

Tel. +48 75 7619228

wang@wang.com.pl <http://www.wang.com.pl>

<https://www.facebook.com/kosciolwang>

Bank Santander: 96 1090 1926 0000 0005 1412 6439

<https://wang.com.pl/darowizny/>

Parafia Ewangelicko-Augsburska WANG – organizator uroczystości obchodów 180 rocznicy rekonskrecji kościoła Wang uprzejmie informuje, że przebieg uroczystości będzie filmowany przez TVP oraz dokumentowany przez lokalne media w tym magazyn "Wspólny Dom". Ponieważ wydarzenie to ma charakter publiczny, uczestnictwo w tych Uroczystościach stanowi jednocześnie zgodę na publikację własnego wizerunku w każdej z relacji mediów zgłoszonych do relacjonowania uroczystości. Podstawa prawna - artykuł 81 pkt 1 Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t.j. Dz.U. 2022 r 2509) oraz Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 4 lipca 2018 roku sygnatura akt V Aca 484/17)

Die Evangelisch – Augsburgische Kirchengemeinde WANG – Organisator des 180-jährigen Jubiläums der Wiedereinweihung der Kirche Wang, informiert höflichst, dass der Verlauf der Feierlichkeiten von dem polnischen Fernsehsender TVP gefilmt wird. Darüberhinaus wird es von lokalen Medien, darunter dem Magazin "Wspólny Dom" [Das gemeinsame Zuhause] dokumentiert.

Da dieses Ereignis einen öffentlichen Charakter hat, bedeutet dies, dass die Mitwirkung an den Feierlichkeiten gleichzeitig ein Einverständnis der Veröffentlichung Ihres Bildes durch die Berichterstattung der Feierlichkeiten aller angemeldeten Medien ist.

Rechtsgrundlage: Artikel 81, Punkt 1 des Gesetzes über das polnische Urheberrecht und verwandte Rechte (d.h. Gesetzblatt vom Jahr 2022, 2509 Warschau, den 4 Juli 2018, Aktenzeichen V Aca 484/17)